

jsoucích pohledávek věřitelů nepožívajících přednostního práva«. Odvolací soud, poukazuje na předpisy §§ 46 odst. (3), 47 a 53 vyr. ř., dovodil, že se rukojemský závazek dovolatelův vztahuje i na věřitele, jichž pohledávky nebyly přihlášeny k vyrovnacímu řízení. Názoru tomu jest přisvědčiti. Jak již v rozhodnutí čís. 4962 sb. n. s. dovozeno, nemůže se ten, kdo se zaručil za vyrovnávací kvotu, dovolávati toho, že nevěděl o nepřihlášeném dluhu vyrovnacího dlužníka, postiženém podle § 53 vyr. říz. účinky vyrovnání, a nemůže z toho důvodu odpírati placení kvoty na takovou pohledávku. Dovolací soud neshledává důvodu, aby se v tomto případě odchýlil od oné zásady, a to vzhledem k zvláštním okolnostem tohoto případu, že výslovným ujednáním převzal dovolatel ručení za 35%ní kvotu pohledávek p o p r á v u j s o u c í c h, v čemž vzhledem k § 53 odst. (1) vyr. ř. jsou zahrnuty i pohledávky k vyrovnacímu řízení nepřihlášené. Chtěl-li dovolatel převzít zaručku v jinakém rozsahu, neměl se zaručovati za kvotu »pohledávek po právu jsoucích«, nýbrž měl způsobem v § 869 obč. zák. uvedeným učiniti projev, z něhož by bylo patrné, co si ve svém vnitru myslí. O rozšiřovacím výkladu rukojemského závazku podle § 1353 obč. zák. nepřipustném, nelze tu mluvit, ježto již v samotné smlouvě rukojemské, tak jak byla ujednána, jest obsaženo něco více než převzetí závazku ručiti jen za pohledávky k vyrovnacímu řízení přihlášené. Nemůže se tedy dovolatel, chtěje odpírati placení vyrovnací kvoty na nepřihlášené pohledávky, odvolávati na zásadu poctivosti a víry podle § 863 obč. zák. v právním styku platící, naopak nutným důsledkem zásad v §§ 863, 914 a 915 obč. zák. vyslovených jest, že žalovaný, který učinil projev širšího obsahu, než, jak prý ve svém nitru zamýšlel, nese si důsledky toho sám. Dovolatel neprávem poukazuje na rozhodnutí čís. 5065 sb. n. s., ježto tam šlo o jiný skutkový základ a o jiné právní otázky. Dovolatel poukazuje k tomu, že by při správnosti názoru odvolacího soudu ten, kdo jest jakž takž opatrný, nemohl převzít rukojemství ve vyrovnacím řízení anebo že by musil omeziti rukojemství jen na určitou nejvyšší částku. Ale k tomu stačí podotknouti, že jest věcí každého, kdo přejímá rukojemství za jiného, by uvážil důsledky svého právního jednání.

Čís. 9482.

Zaměstnanec Duchcovsko-Podmokelské dráhy, jenž setrval po sestátnění dráhy v jejích důlních službách, zůstal i nadále soukromým zaměstnancem. Jakožto člen pensijního fondu Duchcovsko-Podmokelské dráhy má nárok na placení pense přímo proti státu. Na takového zaměstnance nevztahuje se předpis čl. VI, druhý odstavec, zákona ze dne 17. prosince 1919, čís. 2 sb. z. a n. na rok 1920.

Výnos ministerstva železnic ze dne 26. dubna 1921, čís. 68.872-I/4 zaslaný Duchcovsko-Podmokelské dráze, založil závazek pro stát a nabyl z něho nárok přímo ten který zaměstnanec.

Pro použití vládního nařízení ze dne 5. března 1927, čís. 15 sb. z. a n. stačí, že byl zaměstnanec v činné službě dne 1. ledna 1926.

Žalobce byl od 1. října 1890 úředníkem bývalé c. k. priv. Duchcovsko-Podmokelské dráhy, která byla sestátněna v roce 1892. Úřednictvo zaměstnané v době sestátnění přímo u dopravní služby dráhy bylo převzato do státních služeb, úřednictvo, které té doby bylo služebně přiděleno k hnědouhelným dolům, patřícím dráze, státem převzato nebylo. Úřednictvo Duchcovsko-Podmokelské dráhy před jejím sestátněním bylo přidělováno od přímé dopravní služby železniční ke službě na dolech a naopak. Stav ten přinášel s sebou, že veškerí úředníci ve službách c. k. priv. Duchcovsko-Podmokelské dráhy byli bez rozdílu sobě rovni, že měli společný jednotný služební řád, společné schema platové a společné stejné pensijní stanovy. Po sestátnění dráhy byl převzat státem její pensijní fond, u kterého byl žalobce jako člen a úředník Duchcovsko-Podmokelské dráhy pojištěn, do státní správy a opatrován a později stal se jejím majetkem. Státní správa se zavázala, že nebude činit námitky proti dalšímu trvání poměrů zřízenců Duchcovsko-Podmokelské dráhy k převzatému pensijnímu fondu, pokud tito zřízenci budou ještě po sestátnění dráhy v jejích službách anebo ve službách dolů dráhy v Duchcově. Žalobce v době postátnění Duchcovsko-Podmokelské dráhy byl přidělen službou k hnědouhelným dolům dráhy a zůstal v tomto přidělení až do svého pensionování. Výnosem ředitelství státních drah Praha-Jih ze dne 3. prosince 1926, čís. 6405/I/26 byl žalobce k své žádosti dnem 1. října 1926 z titulu nabytého nároku na plnou pensi dán do trvalé výslužby na základě zmocnění ministerstva železnic čís. 53.711/Pres. 3/1926 a vyměřena mu pense 24.210 Kč ročně. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na československém státu, by byl uznán povinným platiti žalobci od 1. října 1926 počínajíc zaopatřovací požitky 39.000 Kč ročně. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e žalobu zamítl. D ů v o d y: Žalobce, opíraje svůj nárok o výnos ministerstva železnic ze dne 26. dubna 1921, čís. 68.872/20 I/4, pokud se týče o jeho poslední odstavec, kde ministerstvo železnic sděluje Duchcovsko-Podmokelské železnici v Karlových Varech, že, kdyby u úřednictva státních drah nastalo zvýšení nákladních požitků, bude výměra požitků úředníků této dráhy započítatelná do pense zvýšena stejným poměrem, jakým byly zvýšeny příjmy úřednictva státních drah, po případě až do celkové výše základních příjmů řečeným úředníkům té doby příslušejících, jakož i o vládní nařízení ze dne 5. března 1927, čís. 15 sb. z. a n. a o výnos ministerstva železnic čís. 16.083 ze dne 8. dubna 1927, tvrdí, že měl býti zařazen do třídy V/4 s pensí 34.000, které se žalobou domáhá. Podle nesporného přednesu a podle přílohy 6 byl žalobce až do svého pensionování ve službách Duchcovsko-Podmokelské dráhy v jejích hnědouhelných dolech a nebyl státem převzat do jeho služeb, zejména dopravních, a jest uvážiti toto: Podle protokolu o sestátnění dráhy Duchcovsko-Podmokelské ze dne 25. července 1892 převzal stát k vybývání jen statutární požitky z pensijního fondu, pokud se týče nenamítal nic proti dosavadní účasti zaměstnanců důlních podniků Duchcovsko-Podmokelské dráhy na tomto fondu. Zda žalobci přísluší další jím požadované požitky, jest posouditi podle zákonných nařízení v této příčině státem vydaných. Jsou tu v první řadě rozhodnými ustanovení zákona ze dne

3. března 1921, čís. 99 sb. z. a n. a první odstavec § 2 zákona ze dne 17. prosince 1919, čís. 3 sb. z. a n. z roku 1920 předchozím zákonem v platnosti zachovaný. Podle § 3 tohoto zákona platí ustanovení § 1 a 2 obdobně i pro poživatele odpočivných a zaopatřovacích platů z pensijních a provisních ústavů drah státních a sestátněných. Podle § 1 zákona ze dne 3. března 1921, čís. 99 sb. z. a n. rozšířena platnost zákona ze dne 17. prosince 1919, čís. 2 sb. z. a n. na rok 1920 pokud se týče státních zaměstnanců na zaměstnance vůbec, pokud jim podle dosavadních předpisů náležely zaopatřovací požitky. Užije-li se tohoto ustanovení obdobně ve smyslu § 3 tohoto zák., při státních zřízencích i při poživatelích zaopatřovacích platů z pensijních fondů drah sestátněných, jest míti za to, že osoby ty mají na požitky v § 1 vytčené nárok jen tehdy, byly-li zaměstnanci státních drah nebo sestátněné dráhy, a že pouhá účast na pensijním fondu nezakládá sama o sobě nároku na zvýšení požitků ve smyslu zákona ze dne 17. prosince 1919, čís. 2 sb. z. a n. na rok 1920, který rovněž mluví jen o zaměstnancích státních a sestátněných drah. Tyto zákony jsou základem pro vyměřování pensijních požitků zaměstnanců státních drah i na dále a lze proto i další zákonná ustanovení, zejména ustanovení, na které se žalobce odvolává, zejména výnos ministerstva železnic ze dne 8. dubna 1927, čís. 16.083 a řadu dalších výnosů upravujících výslužné zaměstnanců státních neb sestátněných drah, vztahovati jen na osoby, které byly zaměstnanci těch drah ve službách státu a ne na osoby jako žalobce, které byly zaměstnány stále v soukromé službě těch drah a byly jen členy pensijního fondu těch drah. Nelze tedy také na něho použití ustanovení vládního nařízení čís. 15 z roku 1927 sb. z. a n. a zákona čís. 103 z r. 1926, ze kterých žalobce svůj nárok vyvozuje. O d v o l a c í s o u d zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu první stolice, by, vyčkaje pravomoci, dále jednal a znovu rozhodl. D ů v o d y: Žalobce vytýká napadenému rozsudku nesprávné právní posouzení v tom směru, že první soud má žalobce za soukromého úředníka Duchcovsko-Podmokelské dráhy a nikoli za úředníka železničního a že v důsledku toho neprávem má za to, že se naň nevztahují ustanovení zákona čís. 2 a 3 z roku 1920 a čís. 99 z roku 1921, ani zák. čís. 103 z roku 1926 a vládn. nař. čís. 15/1927. Mínení, že žalobce jest soukromým úředníkem, jest však správné, neboť byl jím, jako vůbec všichni zaměstnanci Duchcovsko-Podmokelské dráhy před jejím sestátněním byli bez rozdílu, nechť byli tehdy přiděleni ke službě v provozu železničním nebo v dolech, a zůstal jím i po sestátnění její železniční trati, an setrval v jejích službách důlních. Řečená společnost byla soukromým podnikem a na této její povaze nemění nic, že provozovala i železniční dopravu. An řečený podnik byl a, pokud po sestátnění svých železničních tratí provozuje na dále ještě podnik důlní, ještě jest podnikem soukromým, jsou i zaměstnanci jeho zaměstnanci soukromými. Na této jejich právní povaze nemění nic, že před sestátněním železniční trati společnost nečinila rozdíl mezi svými zaměstnanci, ať byli přiděleni provozu železničnímu nebo k dolům a že je od jednoho oboru do druhého navzájem překládala. Stejná povaha přestala právě sestátněním železniční trati, kdy se zaměstnanci u železničního provozu stali zaměstnanci státních drah

a zaměstnanci důlní zůstali ve svém dřívějším svazku služebním. Důsledkem této povahy jest, že se na žalobce nevztahují zákony a nařízení, vydaná pro zaměstnance státních drah, pokud neobsahují výslovné ustanovení, že jich jest užití i na členy pensijních ústavů drah sestátněných, kterým žalobce byl i po sestátnění, nebo pokud na základě zvláštního titulu soukromoprávního nemá žalobce nárok, by na jeho poměr ony zákonné předpisy byly použity. Výslovné ustanovení obsahuje čl. VI. druhý odstavec zákona ze 17. prosince 1919, čís. 2 sb. z. a n. z roku 1920, že pro takové členy platí na dále výlučně ustanovení stanov pensijního ústavu státních drah, pokud se týče pensijní pravidla, jež vydá ministerstvo železnic na základě tohoto zákona. Poněvadž pak podle prvního odstavce téhož zákona jeho ustanovení platí obdobně i pro zaměstnance státních drah, kteří jsou nebo stanou se členy pensijního ústavu státních drah, bylo tím ustanovení zákona toho prohlášeno za součást stanov pensijního ústavu státních drah a tím i za obdobně platné i pro členy pensijního ústavu sestátněných drah, takže tím byla zavedena parita mezi pensijními ústavu obou druhů a tedy i jejich členů. Mylný jest proto názor prvního soudu, že se zákon čís. 2/1920 na žalobce nevztahuje. (Zák. čís. 3 z téhož roku se naň nevztahoval proto, že se týkal jen osob vstoupivších do výslužby před 1. zářím 1919, čehož u žalobce nebylo). Naproti tomu zákon ze dne 24. června 1926, čís. 103 sb. z. a n. ani vládní nařízení ze dne 5. března 1927, čís. 15 sb. z. a n. neobsahuje ustanovení, že se týká všech členů pensijních ústavů sestátněných drah, nýbrž platí jen pro zaměstnance státních úřadů, ústavů, fondů a podniků státních (§ 1 cit. zák.), a tedy i zaměstnanců státních drah jako státního podniku. Žalobce, nejsa takovým zaměstnancem, nemůže se zákona toho jen na základě jeho ustanovení dovolávat. Potud tedy jest souhlasiti s míněním prvního soudu. Pro povahu žalobce jako soukromého úředníka a pro otázku, zda se na něho vztahuje i zákon čís. 130 z roku 1926 a vládní nař. čís. 15 z roku 1927 prostě jako taková, jest bezvýznamné, zda a jaké příspěvky žalobce platil do pensijního ústavu a zda se podle zák. čís. 221 z roku 1925 musil státi členem nemocenské pokladny železničních zaměstnanců. Ostatně ani to ani ono nebylo předneseno před soudem první stolice a proto k těmto okolnostem nelze v řízení odvolacím přihlížeti (§ 482 c. ř. s.). Vývody odvolatelky, že by podle mínění prvního soudu žalobci nepřislušela pense vůbec, jsou nemístné, ježto z rozsudku vyplývá, že soud vychází z toho, že žalobci přísluší pense podle stanov pensijního ústavu, a není správné, že žalovaná strana nečinila námitku, že se předpisy zák. čís. 103/26 a nař. čís. 15 z r. 1927 nevztahují na žalobce. Strana žalovaná, popřevši vůbec jakoukoli povinnost platiti pensi žalobci a popřevši tvrzení žalobní, popřela i základ, z něhož žalobce nárok odvozuje, a tím pro soud nastala nutnost zkoumati, zda nárok žalobcův jest oprávněn, a to i po stránce právního základu. Této povinnosti jej nezbavila ani námitka žalované strany v protokolu ze dne 28. března 1929, že při celkovém hrubém platu žalobcovu 32.915 Kč podle výnosu ministerstva železnic ze dne 26. dubna 1921, čís. 68.872/20-I/4 se zřetelem na zák. čís. 103/1926 a nař. čís. 15/1927 základní příjmy pro vyměření pense činily 24.000

Kč, neboť, ana tato námitka učiněna byla vedle námitek již uvedených, vyplývá z toho, že námitce této jest rozuměti tak, že, i kdyby byl uznán právní základ, z něhož vychází žalobce, by přece jeho nárok číselně nebyl oprávněn. Tvrzení odvolatelovo, že žalovaná strana podle jednacího protokolu ze dne 18. května 1928 přiznala, že se vládní nař. čís. 15/1927 vztahuje na žalobce, nesrovnává se se skutečností, přiznání takové protokol neobsahuje a naopak žalovaná namítla, že se nařízení to na žalobce nevztahuje, ježto v době jeho vydání byl v pensi. Než žalobce opíral svůj nárok i o výnos ministerstva železnic ze dne 26. dubna 1921 čís. 68.872/20-I/4 a právem žalobce vytýká, že soud prvý se s výnosem tím nezabýval. Žalobce míní ovšem, že soud ani obsah výnosu toho nezjistil, to však neprávem, neboť z napadeného rozsudku vyplývá, ač se to výslovně neuvádí, jako zjištění, že soud obsah jeho posledního odstavce pro spor rozhodného má za pevný a bezpečný. Odstavec ten ustanovuje, že, kdyby u úřednictva státních drah nastalo zvýšení základních požitků, bude výměra požitků úředníků dráhy duchcovsko-podmokelské započítatelná do pense zvýšena stejným poměrem, jakým byly zvýšeny příjmy úředníků státních drah, po případě, až do celkové výše základních příjmů řečeným úředníkům té doby příslušejících. Soud stolice prvý však se právním dosahem tohoto výnosu nezabýval, zvláště pak ne se zřetelem na potomní zákon čís. 103 z r. 1926 a na vládní nař. čís. 15 z r. 1927, a opominutí to zavinilo, že prvý soud v právním posouzení pochybil, jakž patrně z dalších vývodů. Předem jest přihlédnouti k námitce strany žalované, že z výnosu toho nemůže žalobci vzniknouti nárok proti straně žalované, nýbrž jen proti Duchcovsko-Podmokelské dráze, již byl adresován, a že žalující strana jako zaměstnanec společnosti řečené dráhy má nárok na pensi jen proti ní. Tomuto mínění nelze přisvědčiti. Žalobce, třebaš zůstal ve službách společnosti, podle nesporného protokolárního ujednání ze dne 25. července 1892 mezi dráhou a státem zůstal členem pensijního ústavu dráhy, který však převzal stát. Žalobci přísluší tedy z jeho členství k tomuto pensijnímu ústavu přímo nárok proti státu. Mezi stranami není sporu, že nárokem tím jest nárok na pensi. Pensijní ústav státem převzatý není samostatnou právnickou osobou, nýbrž částí státního jmění, žalovaná strana aspoň to ani nepopírala — proto žalobce má nárok na placení pense přímo proti státu. Výnos min. železnic čís. 68.872-20-4/1 jest doplňkem stanov řečeného ústavu »pravidly po rozumu shora cit. čl. VI. zák. čís. 2 z r. 1920« a tvoří právní podklad pro nárok žalobcův na pensi a týž v jeho mezích může dožadovati poměrné zvýšení pensijní základny v případě zvýšení základních požitků úředníků státních drah a to až do celkové výše svých základních příjmů. V této celkové výši jest i mez pro zvýšení podle cit. výnosu. Zvýšení základních požitků úředníků stát. drah nastalo podle zák. čís. 103 z r. 1926 a vládního nař. čís. 15 z r. 1927, a to s účinností od 1. ledna 1926. s účinností od tohoto dne upraven jest tedy pensijní základnu žalobcovu po rozumu cit. výnosu min. železnic. Tu předem jest přihlédnouti k námitce žalované, že vládního nař. čís. 15 z r. 1927 nelze u žalobce užití, ježto byl v době jeho vydání v pensi. Námitka tato není odůvodněna. Není rozhodným den vydání zmíněného nařízení, nýbrž den zvýšení

platů, tedy 1. leden 1926. Toho času byl žalobce ještě v aktivitě, byv, jak žalovaná sama uvedla, dán do výslužby dekretem ze dne 3. prosince 1926. Jde nyní o to, zda po rozumu cit. min. výnosu dnem 1. ledna 1926 nastalo zvýšení pensijní základny žalobcovy a v jaké výši. Krajiní mez zvýšení toho stanoví výnos sám slovy »až do celkové výše základních příjmů řečeným úředníkům vašim — rozuměj duchcovsko-podmokelské dráhy — té doby příslušející«. Nad tuto mez zvýšení u žalobce jíti nemůže, třebas by u státních úředníků železničních byla podle zák. čís. 103 z r. 1926 a nař. čís. 15 z r. 1927 vyšší, ježto, jak shora bylo uvedeno, tato zákonná ustanovení sama o sobě bez zřetele na cit. výnos min. železnic, by zvýšení u žalobce neodůvodňovala. By bylo stanoveno zvýšení, třeba zjistiti, oč zvýšeny byly základní požitky úředníků státních drah oné kategorie, jejíž pensijní základna rovnala se pensijní základně stanovené žalobci před 1. lednem 1926. Zákonem čís. 103 z r. 1926 však pensijní základna stanovena jest podle jiného základu, než tomu bylo dříve. By byla zjištěna, jest zjistiti, do jakých požitků bylo by převéstí podle zákona čís. 103 z r. 1926 a vládního nař. č. 15 z r. 1927, by bylo zřejmo, které požitky a v jaké výši jsou započitatelny pro výměru výslužného podle § 154 cit. zák. a § 73 cit. vl. nař. Pro převod do nových platů jsou rozhodné podle §§ 4, 166 až 172 zák. a §§ 2 a 84 až 86 vl. nař. jednak předběžné vzdělání předepsané v zásadě pro ustanovení na služební místo v příslušné úřednické kategorii, výše požitků úřednickových, jmenování do příslušné hodnostní třídy a doba, kterou by úředník musil s požitky té které hodnostní třídy ztráviti, by dosáhl platového stupně, v němž jest v den účinnosti zákona, jakož i započtená doba v tomto platovém stupni [§ 172 (2)]. Soud prvé stolice důsledkem svého právního názoru tyto okolnosti nezjistil proto, že jednak neprovedl důkazy, ze kterých některé okolnosti mohly býti zjištěny — v tom směru žalující vytýká právem i neúplnost řízení, — jednak tím, že některé okolnosti vůbec nebyly vzaty na přetřes, což zvláště platí o době jmenování do hodnostní třídy a o započitatelné době. K této námitce neúplnosti bylo přihlédnutí soudu odvolacímu podle § 496 čís. 3 c. ř. s. Proto bylo rozhodnuto, jak se shora stalo, a bude na prvém soudu, by zjistil okolnosti shora uvedené, potřebné pro zjištění, do jakých nových platů by úředník s podmínkami, jež splněny byly u žalujícího, by byl převeden a které z nich jsou do pense započitatelné. Soudu prvé stolice bude při tom po případě zkoumati, nebyl-li u duchcovsko-podmokelské dráhy zaveden systém hodnostních (služebních) tříd a jmenování do nich nebo neodpovídaly-li třídy ty třídám státních úředníků železničních, co při systému zavedeném u duchcovsko-podmokelské dráhy sluší obdobně považovati za rovnocenné. Téhož bude po případě potřeba i ve příčině jednotlivých složek požitků žalobcových, by bylo zjištěno, které složky lze započítati do požitků, k nimž jest přihlédati při převodu do nových platů (§ 196 zák. čís. 103/1926). Když takto bude zjištěna pensijní základna státního úředníka železničního, rovnajícího se žalobci, a plat, jaký žalobce skutečně měl, bude pensijní základnou pro žalobce se zřetelem na ustanovení výnosu min. železnic ze dne 26. dubna 1921, čís. 68.872/20-I/4 jen ona část všech příjmů

žalobcových, započítatelných pro převod do nových platů, jež jest úměrná celkovému tomuto příjmu jako pensijní základna rovnocenného státního úředníka železničního k souhrnu aktivních požitků resultujících mu po převodu do nových platů (X (pense žalobcova): skutečnému platu žalobcovu podle hořejšího započítatelnému = pense státního úředníka železničního rovnocenného: úhrnu zvýšeného platu téhož po převodu). Podle tohoto poměru jest počítati pensijní základnu žalobcovu, ježto podle zmíněného výnosu ministerstva nelze všecek plat žalobcův považovati za pensijní základnu a jinak kvotu tu určití nelze, když zákonem čís. 103/1926 změněny byly zásady pro zjištění pensijní základny.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Žalobce jest považovati, jak odvolací soud správně dovodil, za soukromého zaměstnance Duchcovsko-Podmokelské dráhy, který není k žalovanému státu v jiném právním poměru, než v tom, že jako člen pensijního ústavu řečené dráhy, převzatého státem, má podle ujednání o sestátnění zmíněné dráhy ze dne 25. července 1892 nárok na placení pense přímo proti státu, nikoliv proti Duchcovsko-Podmokelské dráze, jak se domnívá finanční prokuratura, protože tato dráha nemůže disponovati pensijním fondem, který byl — jak není sporno — převzat do státní správy a stal se majetkem státu, a protože byla žalobci vyměřena pense ředitelstvím státních drah Praha-Jih na základě zmocnění ministerstva železnic, což bylo zjištěno již soudem své stolice. Nelze však souhlasiti s názorem odvolacího soudu, že se na žalobce vztahuje ustanovení druhého odstavce čl. VI. zákona ze dne 17. prosince 1919, čís. 2 sb. z. a n. na rok 1920 a že výnos ministerstva železnic ze dne 26. dubna 1921, čís. 68.872-I/4 jest považovati za »pensijní pravidla«, vydaná ministerstvem železnic na základě uvedeného zákona. Jak v odstavci prvém, tak i v odstavci druhém čl. VI má zákon čís. 2/1920 na zřeteli vždy jen zaměstnance státních drah a rozdíl mezi prvním a druhým odstavcem jest jen v tom, že prvý odstavec jedná o zaměstnancích státních drah, kteří jsou nebo se stanou členy pensijního ústavu státních drah, kdežto druhý odstavec má na zřeteli ty aktivní zaměstnance státních drah, kteří jsou dosud členy pensijních ústavů drah sestátněných nebo pro něž platí pensijní předpisy drah kdysi sestátněných. Zákon čís. 2/1920 chtěl podle svého nadpisu a obsahu — stejně jako hned nato vydaný zákon čís. 3/1920, o němž bylo pojednáno v rozhodnutí čís. 3646 sb. n. s. — upravití jen poměry zaměstnanců ve státních službách, nikoliv též osob, které zůstaly i po sestátnění železničního podniku v soukromých službách mimostátních a podržely členství v pensijním ústavu sestátněné dráhy jen z důvodů nahodilých, čistě soukromoprávních a nesouvisejících ani s provozováním železnic ani s plněním jiných úkolů státních. Na žalobce, který ve státních službách nebyl, nelze tedy vztahovati ustanovení čl. VI. odst. 2 zákona čís. 2/1920. Než z toho ještě neplyne, že jeho žalobní nárok přes to nemá oporu v samém výnosu ministerstva železnic ze dne

26. dubna 1921 č. 68.872-I/4, jehož významem jest se proto podrobněji obíratí. Tímto výnosem, zaslaným Duchcovsko-Podmokelské železnici, rozhodlo ministerstvo železnic, užívajíc práva daného státní správě železniční ustanovením § 6 protokolárního ujednání (o sestátnění Duchcovsko-Podmokelské dráhy) ze dne 25. července 1892, o započtení základních příjmů těch úředníků Duchcovsko-Podmokelské dráhy, kteří byli tehdy již členy pensijního fondu státních drah, — mezi jinými také o započtení základních příjmů žalobcových — pro vyměření pensijní základny a v posledním odstavci tohoto výnosu se zároveň zavázalo, že v tom případě, kdyby u úředníků státních drah nastalo zvýšení základních požitků, bude zvýšena též do pense započítatelná výměra příjmů oněch úředníků Duchcovsko-Podmokelské dráhy, a to stejným poměrem, jakým byly zvýšeny příjmy úředníků státních drah, po případě až do celkové výše základních příjmů řečeným úředníkům Duchcovsko-Podmokelské dráhy té doby příslušejících. Ministerstvo železnic, vydavši tento výnos, vystupovalo v zastoupení státu (železniční správy) proti společnosti Duchcovsko-Podmokelské dráhy jako smluvní strana a obsah posledního odstavce výnosu jest pokládati za projev závazný pro žalovaný stát. S obsahem výnosu naprosto nelze srovnati názor finanční prokuratury, že prý je to jen všeobecná direktiva pro Duchcovsko-Podmokelskou dráhu, které její dispozice s účinky zvýšení pensijních nároků jejích zaměstnanců mají naději, že je státní správa železniční schválí. Pro řešení sporu není rozhodné, nebyl-li výnos čís. 68.872/20 adresován přímo žalobci ani pro něho určen. Vždyť tu jde v podstatě o smluvní závazek ve prospěch osob třetích podle § 881 obč. zák. Není sporu o tom, že ze závazku ve výnosu převzatého měl pro žalobce vzejítí prospěch, což stačí, neboť podle § 881 druhý odstavec obč. zák. přísluší pak žalobci právo, žádati plnění přímo od slibujícího. Ostatně není správné tvrzení rekursu, že žalobce nenabídl důkaz o tom, zda a jak nabyl vědomosti o výnosu čís. 68.872/20, a že ani tyto okolnosti netvrdil, naopak plyne ze spisů, že žalobce předložil dopis ministerstva železnic ze dne 16. ledna 1924, čís. 3858 Pres. 4/1924 jako důkaz na vyvrácení námítky žalované strany, že výnosem čís. 68.872/20 nebylo pro něj založeno právo, protože nebyl naň adresován. Soud prvé stolice ovšem důsledkem svého právního názoru k dopisu tomu nehleděl. Námítka žalované strany, že zvýšení základních požitků úředníků státních drah podle vládního nařízení ze dne 5. března 1927, čís. 15 sb. z. a n. nastalo v době, kdy žalobce neměl již aktivních požitků, byla případně vyvrácena již soudem odvolacím poukazem k tomu, že rozhoduje den zvýšení platů, to jest den 1. ledna 1926, a že tehdy byl žalobce ještě v aktivní službě. Stačí proto odkázati v té příčině na správné odůvodnění napadeného usnesení. Podle toho, co bylo uvedeno, jest výnos ministerstva železnic ze dne 26. dubna 1921, čís. 68.872-I/4 dostatečným právním podkladem žalobcova nároku, aby mu byla vyměřena pense podle posledního odstavce tohoto výnosu se zřetelem k tomu, že podle vládního nařízení ze dne 5. března 1927, čís. 15 sb. z. a n. skutečně nastalo u úředníků státních drah zvýšení jejich základních požitků. Objem žalobního nároku jest

ovšem teprve vyšetřiti, a to podle směrnic naznačených ve zrušovacím usnesení odvolacího soudu, jež rekurs žalované strany ani nenapadá.

Čís. 9483.

Na základě nevykonatelného platebního výměru okresní nemocenské pojišťovny nelze povolití exekuci k zajištění.

(Rozh. ze dne 27. prosince 1929, R I 960/29.)

Soud první stolice povolil zajišťovací exekuci na základě nevykonatelného platebního výměru okresní nemocenské pojišťovny. Rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: Tituly, na jejichž základě tato exekuce mohla by býti povolena, jsou v §§ 370 a 371 ex. ř. výčetmo uvedeny. Mezi nimi nejsou však platební výměry okresních nemocenských pojišťoven a mohly by jen v tom případě býti za ně považovány, kdyby zvláštním zákonným ustanovením povaha takovýchto titulů byla jim přiznána. Toho však není, neboť podle § 175 zákona ze dne 8. listopadu 1928, čís. 184 sb. z. a n. lze vymáhatí pojistné soudní exekuci jen na základě vykonatelného platebního výměru, z čehož vyplývá, že jen vykonatelný platební výměr jest exekučním titulem, nikoliv však výměr dosud nevykonatelný. Vymáhající věřitelka dovolává se sice obdoby předpisů o zajištění státních daní a dávek, avšak obdoby použití tu nelze, jelikož jde o předpisy vyjímečné a ani citovaný zákon nestaví pojistné na roveň těmto daním a dávkám, ježto v § 173 přiznává sice pojistnému přednostní právo, jež tyto daně a dávky mají v řízení exekučním, avšak nikoliv zákonné právo zástavní. Není tu tedy titulu k povolení zajišťovací exekuce.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Rekursní soud posoudil věc správně po stránce právní a postačí v podstatě poukaz na důvody napadeného usnesení. Vývody dovolacího rekursu neodpovídají dnešnímu právnímu stavu, neboť § 1 ex. ř. byl doplněn zákonem čís. 23/28 v ten rozum, že podle čís. 19 jsou exekučními tituly i platební výměry o pojistném nositelů sociálního pojištění, které jsou podle platných předpisů vykonatelné. Tímto předpisem jest pro sporný případ § 175 zákona čís. 221/24. Nebylo však dosud nikde předepsáno, že na základě nevykonatelných platebních výměrů může býti povolena exekuce k zajištění. V tomto nedostatku výslovného předpisu jest patrná vůle zákonodárcova exekuci takovou dosud nestanovití, a jest proto vyloučena obdoba předpisů týkajících se jiných veřejných dávek.

Čís. 9484.

Rozhodovati o námitkách proti vykonatelnému platebnímu příkazu pojišťovny podle § 175 zákona ze dne 9. října 1924, čís. 221 sb. z. a n., přísluší úřadu politickému.

(Rozh. ze dne 27. prosince 1929, R I 977/29.)